

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-08-14
Besvaras senast
2020-08-28

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:1948 Merkostnadsersättning till assistansanordnare

Regeringen har genom förordning (2020:193) gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2020 fördela statsbidrag till regioner och kommuner för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av sjukdomen covid-19.

Enligt förordningen ska merkostnadsersättningen omfatta verksamheter inom hälso- och sjukvård och socialtjänst när det gäller omsorg om äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Kommuners och regioners ansökan om bidrag ska ha kommit in till Socialstyrelsen senast den 31 augusti respektive den 30 november 2020.

Glädjande nog lämnade socialminister Lena Hallengren före sommaren beskedet, dels till undertecknad vid fråga under ett möte i Socialutskottet, dels i en intervju med Assistanskoll den 15 maj, att även privata anordnare av personlig assistans skulle omfattas av det aktuella statsbidraget för merkostnadsersättningen. Då stödet ska sökas av kommunerna och regionerna hänvisade socialministern till att de privata utövarna skulle vända sig till assistansanvändarens hemkommun för att få tillgång till merkostnadsersättningen.

Dessvärre har det kommit till min kännedom att det från kommunalt håll nu lämnas besked till privata assistansanordnare att de inte har möjlighet att söka det aktuella stödet för merkostnadsersättningen via kommunerna.

Troligtvis är det följande reglering i förordningen som hindrar regeringens intention att privata assistansutövare ska omfattas av det aktuella stödet: ”Statsbidrag får även lämnas till regioner och kommuner för merkostnader då skötseln av en kommunal angelägenhet överlämnats till en juridisk person eller enskild individ enligt 10 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) och som avser sådant som bidrag kan lämnas för enligt denna förordning.”

Merparten av assistansanvändarna får ersättning via Försäkringskassan, medan en minoritet (assistansanvändare med mindre än 20 timmars grundläggande behov per vecka) får ersättning via kommunerna. Den absoluta merparten av assistansutövande sker i privat regi (ca 70 procent av alla assistansanvändare väljer en annan utförare än kommunen). Men oavsett om ersättningen för assistansen ges via Försäkringskassan eller kommunen arbetar samtliga

anordnare på uppdrag av den enskilde assistansanvändaren. Personlig assistans faller med andra ord utanför definitionen av en kommunal angelägenhet som överlämnats till en juridisk person eller enskild individ och därmed även utanför villkoret för ansökan av det aktuella stödet.

För en redan ekonomiskt pressad bransch, med många små aktörer, kan ett uteblivet stöd för merkostnaderna kopplat till covid-19 få förödande konsekvenser. Under flera år har ökningstakten för den statliga schablonen för assistansersättningen understigit kollektivavtalade löneökningar samt allmänna kostnadsökningar i samhället. Att ställas utanför merkostnadsersättningen för kostnader relaterade till covid-19 skulle medföra ytterligare påfrestning för assistansanordnarna och därmed i förlängningen riskera kvaliteten och långsiktigheten för deras uppdragsgivare, assistansanvändarna.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Hur avser ministern och regeringen att i enlighet med tidigare löfte säkerställa att även privata anordnare av personlig assistans kommer att omfattas av merkostnadsersättningen för kostnader relaterade till covid-19?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders